

בבית המשפט העליון

ע"פ 2585/10

בפני: כבוד השופט י' דנציגר

המערער: יוסף נגר

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז מיום
21.3.2010 בע"פ 27607-03-10 שניתנה על ידי כבוד
השופטת נ' אהד

תאריך הישיבה: כ"ח בניסן התש"ע (12.4.2010)

בשם המערער: עו"ד אדיר בנימיני

בשם המשיבה: עו"ד זיו אריאלי

החלטה

ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז (כבוד השופטת נ' אהד) מיום
21.3.2010 בע"פ 27607-03-10 לפיה נדחתה בקשת המערער להארכת המועד להגשת
הודעת ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה ברמלה (כבוד השופטת ש'
קמיר-וייס) מיום 11.10.2009 בתת"ע 11493/08.

עובדות והליכים קודמים

1. ביום 11.10.2009 הרשיע בית משפט השלום לתעבורה ברמלה את המערער על
סמך הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של נהיגה בשכרות – עבירה לפי סעיפים
62(3), 64ב(א) ו-39(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: פקודת
התעבורה) ולפי תקנה 169ב(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: תקנות
התעבורה) (בכתב האישום מצויינת תקנה 169 לתקנות התעבורה, אך ככל הנראה
שהכוונה היא לתקנה 169ב(א) – י.ד.). בית משפט השלום גזר על המערער תשלום קנס
בסך 1,000 ש"ח או 30 ימי מאסר תמורתו; פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה

לתקופה של 360 ימים; פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של חמישה חודשים על תנאי למשך שלוש שנים והתחייבות עצמית בסך 4,000 ש"ח להימנע למשך שנתיים מביצוע העבירות בהן הורשע.

2. ביום 16.3.2010 הגיש המערער לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה להארכת מועד להגשת ערעור, למרות חלוף תקופת הערעור הקבועה בסעיף 199 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. המערער טען כי יש להאריך את מועד הגשת הערעור ובכך ליתן לו את האפשרות לחזור בו מהודייתו, לאור המצב המשפטי החדש שנוצר בעקבות פסיקת בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כבוד השופטים י' ריבלין, א' טננבוים ו-א' חן) בת' (י-ם) 11893/07 מדינת ישראל נ' עוזרי (לא פורסם, 7.3.2010) (להלן: עניין עוזרי), אשר שינתה את אמות המידה הנדרשות לצורך העמדה לדין בגין נהיגה בשכרות בהסתמך על תוצאות בדיקה באמצעות מכשיר ה"ינשוף".

בית המשפט המחוזי (כבוד השופטת נ' אהד) דחה את הבקשה להארכת מועד להגשת הערעור וקבע כי משהגיעו הצדדים להסדר טיעון שאושר על ידי בית המשפט והעונש שנגזר על המערער פחות מהעונש המינימאלי שנקבע בחוק לעבירה שבה הורשע, אין מקום להארכת מועד להגשת ערעור רק מן הטעם שניתן פסק הדין בת' 11893/07 האמור. כבוד השופטת אהד ציינה כי כוחו של אותו פסק דין יפה רק ממועד פרסומו ולהבא, אם בכלל, שכן אין המדובר עדיין בפסק דין חלוט. על החלטתו האמורה של בית המשפט המחוזי, הוגש הערעור שלפניי.

טענות המערער

3. המערער – באמצעות בא כוחו, עו"ד אדיר בנימיני – טוען כי בית המשפט קמא שגה בהחלטתו לסרב לבקשת המערער להאריך את מועד הגשת הערעור לגופה, ולכל הפחות בהחלטתו ליתן את הכרעתו מבלי לקיים דיון במעמד הצדדים.

לטענת המערער, פסק הדין שניתן בעניין עוזרי שינה את המצב המשפטי בדיני התעבורה בישראל בכך שקבע קריטריונים חדשים להתייחסות לתוצאות מדידות המתקבלות ממכשיר ה"ינשוף". המערער טוען כי הודה במיוחד לו על פי תוצאת מכשיר ה"ינשוף" בהתאם למצב המשפטי שהיה קיים במועד מתן ההודאה, במטרה שלא לחשוף עצמו לסיכון לעונש חמור. לדבריו, כמות האלכוהול שנמצאה בדמו (325 מיקרו-גרם אלכוהול בליטר אויר נשוף) היא נמוכה ביחס לרף האכיפה החדש שנקבע על ידי בית המשפט (400 מיקרו-גרם). לטענת בא כוח המערער, כמות זו הינה גבולית אף ביחס לרף האכיפה שביקש לקבוע מומחה התביעה בעניין עוזרי (290 מיקרו-גרם)

ולכן גם לפי אמת מידה זו היה ספק סביר לטובת המערער והיות שמדובר במשפט פלילי, ראוי היה להתחשב בספק סביר זה.

עוד מציין בא כוח המערער כי בדיעבד, הסדר הטיעון לא הקל עם המערער על אף שנקבע עונש נמוך מעונש המינימום הקבוע בחוק, היות שלטענתו, המדיניות לאור פסק הדין בעניין עוזרי הינה להקל עם נאשמים בעבירות מן הסוג הנדון.

המערער מציין כי אמנם המדובר בפסק דין של בית משפט שלום, אך הוא טוען כי מכיוון שפסק הדין "ניתן על ידי הרכב שופטים המתמקצים בתחום התעבורה, לאחר שמיעת מומחים ברי-סמכא, הרי שהמדובר בפסק דין שאין אפשרות להתעלם ממנו". המערער גם מודע לכך שבאותו פסק דין נקבע כי אין בו כדי להשליך על תיקים חלוטים שהסתיימו, אך לטענתו במקרה דנן לא מוצו כל ההליכים המשפטיים, וזאת מכיוון שהמערער לא ניצל את זכות הערעור המוקנית לו. כמו כן ציין בא כוח המערער כי תקופת שלילת רישיון הנהיגה של המערער טרם הסתיימה ולכן יהיה בהגשת ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי כדי לסייע לו.

לטענת המערער, המקרה דנן הוא אחד מאותם מקרים המצדיקים נקיטת גישה מקלה בסוגיית הארכת מועדים להגשת ערעור, במטרה למנוע עיוות דין שעלול להיווצר כלפי המערער אם לא יוארך המועד להגשת ערעור.

לנוכח כל האמור, מבקש המערער מבית משפט זה להפוך את החלטת בית המשפט קמא ולהורות על הארכת מועד להגשת ערעור, או לחילופין להורות על השבת התיק לבית המשפט המחוזי לצורך קיום דיון בבקשה במעמד הצדדים.

טענות המשיבה

4. המשיבה – באמצעות בא כוחה, עו"ד זיו אריאלי – טוענת כי כלל אין מקום להגשת ערעור במקרה זה, שכן המדובר בתיק חלוט.

המשיבה טוענת כי טענותיו של המערער לעניין הודאתו במסגרת הסדר הטיעון אינן עומדות. זאת, משום שהודאת המערער מתייחסת לעובדות הרלוונטיות לכתב האישום, דהיינו כמות האלכוהול בדמו, ולא לדרך להוכחתן. כלומר, לדברי המשיבה, המערער לא הודה בכך שבבדיקת מכשיר ה"ינשוף" נמצאה כמות של 325 מיקרו-גרם אלכוהול, אלא בכך שזו אכן הייתה כמות האלכוהול בגופו. המשיבה טוענת עוד כי במועד הבדיקה לא הייתה למערער כל טענה ביחס לאמינות מכשיר ה"ינשוף" וקבילות

תוצאותיו. לדברי בא כוח המשיבה, אילו רצה המערער – אשר היה מיוצג על ידי עורך דין במועד הדיון בבית משפט השלום – לנהל הליך משפטי בדומה למשיבה בעניין עוזרי, יכול היה לעשות כן.

לטענת המשיבה, הטענה היחידה העולה מתוך בקשת המערער להאריך את המועד להגשת הערעור הינה, למעשה, שעשה "מקח טעות" בחותמו על הסדר הטיעון. המשיבה טוענת כי אין לקבל טענה מסוג זה ולהאריך את המועד להגשת ערעור, בייחוד כשמדובר בנאשם שהיה מיוצג בהליך בבית משפט השלום וכשלא נפל פגם בהחלטת בית המשפט קמא. לדברי בא כוח המשיבה, הסדר הטיעון מייצג נאמנה את השיקול שעשה המערער במובן זה שהעונש שנקבע נמוך מעונש המינימום שקבוע בפקודת התעבורה בגין נהיגה בשכרות.

המשיבה מדגישה כי פסק הדין בעניין עוזרי אינו מהווה הלכה מחייבת בהיותו פסק דין של בית משפט השלום. יתרה מכך, בא כוח המשיבה ציין כי פסק דין זה אינו חלוט וכי לא מן הנמנע שיוגש בעניינו ערעור מטעם המדינה. המשיבה מפנה לדברי בית משפט השלום בעניין עוזרי, לפיהם אין באמור בפסק הדין ללמד כי טווח האכיפה בין 240 ל-395 מיקרו-גרם הינו פסול וכי אין בפסק הדין כל אמירה לגבי תיקים שהסתיימו ובהם הורשעו נאשמים לאחר שנמדדו בגופם כמויות פחותות מן הרף החדש הנדרש לפי פסק הדין. מכאן עולה, לדברי המשיבה, כי אין באסמכתא שמביא המערער לטענותיו כדי לסייע לו.

לעניין טענת המערער לפיה כמות האלכוהול שנמצאה בדמו גבולית אף בהתאם לרף שנקבע על ידי מומחה התביעה בעניין עוזרי, טוענת המשיבה כי אין המדובר בכמות גבולית אלא בכמות הגבוהה בכ-10 אחוזים מזו שנקבעה על ידי מומחה התביעה. כמו כן טוענת המשיבה כי אותו מומחה קבע רף של 290 מיקרו-גרם אלכוהול לאחר שכבר לקח "מקדם בטחון" ביחס לכמות המותרת הקבועה בחוק (240 מיקרו-גרם) ולכן אין מקום ל"מקדם בטחון" נוסף.

דיון והכרעה

5. דין הערעור להידחות.

משתמה התקופה בת 45 הימים הקבועה בסעיף 199 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי) להגשת ערעור על פסק

דינו של בית משפט השלום בעניינו של המערער, הפך פסק הדין לחלוט, אף אם לא נוצלה זכות הערעור. סעיף 201 לחוק סדר הדין הפלילי מאפשר לבית המשפט להתיר הגשת ערעור גם לאחר שעברה התקופה הקבועה בסעיף 199 האמור. אכן, כאשר עסקינן בהליך פלילי לא נדרשים "טעמים מיוחדים" לשם מתן אורכה להגשת ערעור. יחד עם זאת, בית משפט זה חזר וקבע כי על המבקש הארכת מועד להציג "טעם ממשי המניח את הדעת" [ראו: בש"פ 5988/06 נגר נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 25.7.2006); בש"פ 6125/09 רבין נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 11.8.2009)]. בין השיקולים שעל בית המשפט לשקול לעניין הארכת המועד נמנים משכו של האיחור, הנימוקים לו וסיכויי ההליך העיקרי [ראו: ע"פ 6606/07 מזרחי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 30.8.2007); ע"פ 8031/09 מגיד נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 19.10.2009)].

6. המערער פנה אל בית המשפט המחוזי בבקשה להארכת מועד להגשת ערעור ביום 16.3.2010, דהיינו, כחמישה חודשים לאחר שניתן פסק דינו של בית משפט השלום בעניינו וכשלושה וחצי חודשים לאחר תום המועד הקבוע בחוק סדר הדין הפלילי להגשת ערעור. ואולם, אף בהתעלם ממשכו של האיחור, די בבחינת נימוקי המערער כשלעצמה כדי לקבוע כי המערער לא הציג טעם ממשי המניח את הדעת ליתן אורכה להגשת ערעור.

המערער, אשר היה מיוצג על ידי עורך דין במועד הדיון בבית משפט השלום, בחר להודות בעובדות כתב האישום במסגרת הסכם טיעון. מדברי בא כוח המערער עולה כי המערער סבר כי הודאה בסעיפי האישום תמנע ממנו להיות חשוף לעונש חמור יותר. ואכן, נגזר עליו עונש פחות מן העונש המינימאלי הקבוע בסעיף 39א לפקודת התעבורה. גם אם סבור המערער בדיעבד כי הסדר הטיעון לא היה כדאי עבורו לנוכח פסק דינו של בית משפט השלום בעניין עוזרי, אין בכך כדי להוות טעם ראוי למתן אורכה להגשת ערעור.

וידוגש, למעלה מן הצורך, כי אין בפסק דינו של בית משפט השלום בעניין עוזרי כדי לשנות את המצב המשפטי החל על עניינו של המערער. ראשית, מדובר בפסק דין שאינו חלוט. שנית, ניתן ללמוד מלשונו המפורשת של פסק הדין כי הוא אינו חל על עניינו של המערער:

"ראינו להדגיש ולהבהיר שאין בקביעותינו בפסק דין זה משום אמירה שטווח האכיפה בין 240 ל-395 מק"ג הינו פסול. כל שנקבע הוא שלמען הזהירות, בהעדר ידיעה מדויקת ומאחר והמכשיר טרם נבדק על-ידי מומחים

כנדרש, יורחק זמנית קו האכיפה וייקבעו שולי ביטחון חדשים, בכך אין אמירה כלשהי לגבי תיקים שהסתיימו ובהם הורשעו נאשמים לאחר שנמדדו בגופם כמויות פחותות מן הרף הנדרש. (עמ' 99 לפסק הדין. ההדגשה מן המילים "בכך אין אמירה" ואילך אינה במקור – י.ד.).

מן האמור לעיל ניתן ללמוד כי גם סיכויי הערעור לגופו הינם זניחים במקרה

דנא.

7. דומה כי לא יכול להיות ספק כי המערער לא הציג כל טעם ממשי המניח את הדעת המצדיק מתן אורכה להגשת ערעור. על כן, המסקנה היא כי אין להיענות לבקשתו של המערער ואין ליתן לו אורכה להגשת הערעור.

ניתנה היום, כ"ט בניסן התש"ע (13.4.2010).

ש ו פ ט